

EDWARD TOMASZEWSKI

1922 — 1990

Doc. dr hab. Edward Tomaszewski urodził się w Poznaniu 31 stycznia 1922 roku. Naukę rozpoczął w Gimnazjum i Liceum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. W czasie wojny został przez Niemców wysiedlony do Częstochowy, gdzie w roku 1942 złożył egzamin maturalny w tajnym Liceum i Gimnazjum im. S. Konarskiego. Po zakończeniu wojny powraca do Poznania i rozpoczyna studia geograficzne, na Uniwersytecie Adama Mickiewicza, które kończy w roku 1949. Następnie podejmuje pracę w Instytucie Geograficznym UAM. Doktoryzował się pod kierunkiem prof. dr A. Zirhoffera w roku 1960, broniąc pracę doktorską na temat „Jednostki geomorfologiczne okolic Poznania”. W tym też okresie zainteresował się problematyką fotointerpre-

tacyjną, co zaowocowało zorganizowaniem Pracowni Fotointerpretacji. Habilitował się w roku 1967 na Uniwersytecie Wrocławskim pracą pod tytułem „Geomorfologia i geneza doliny Obry”. W roku 1968 przenosi się do Wrocławia i podejmuje pracę na etacie docenta w Instytucie Geograficznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Od roku 1974 przez dwa lata pracuje jednocześnie na nowopowołanym do istnienia Uniwersytecie Śląskim, współorganizując tam studia geograficzne i pełniąc funkcję kierownika Zakładu Geografii Regionalnej. Tu również zorganizował Pracownię Fotointerpretacji. W roku 1984 nagła i ciężka choroba odsuwa go od aktywnej działalności naukowej. Umiera we Wrocławiu 14-go września 1990 roku.

Swoją działalność naukową doc. dr hab. Edward Tomaszewski prowadził głównie w dwóch dziedzinach:

w geomorfologii i fotointerpretacji. W tej ostatniej dziedzinie wykazywał szczególnie dużą aktywność. Od początków ruchu fotointerpretacyjnego w Polsce zawsze znajdował się wśród najbardziej aktywnych twórców tego ruchu. W roku 1964, kierowana przez niego Pracownia Fotointerpretacji w Instytucie Geograficznym UAM w Poznaniu, była jednym z czterech ośrodków nauczania geograficznej interpretacji zdjęć lotniczych. Biorąc udział w roku 1964 w I Ogólnopolskiej Konferencji Fotointerpretacji w Warszawie, stał się jednocześnie założycielem Komisji Fotointerpretacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego, pozostając w niej do końca życia. W latach 1972–1977 pełnił funkcję przewodniczącego tej Komisji. Współdziałał również w wydawaniu "Fotointerpretacji w geografii", pełniąc w latach 1975–1985 funkcję redaktora naukowego, oraz przewodniczącego Rady Redakcyjnej tego czasopisma. W roku 1977 zainicjował wydawanie biuletynu informacyjnego pod nazwą OKÓLNIK-TD, za pośrednictwem którego informował środowisko interesujące się teledetekcją o aktualnych wydarzeniach krajowych i zagranicznych oraz o literaturze teledetekcyjnej ukazującej się w Polsce i na świecie.

Edward Tomaszewski był wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Geograficznego, pełniąc w nim funkcje sekretarza oraz zastępcy przewodniczącego Oddziału Poznańskiego, a następnie przewodniczącego Oddziału Wrocławskiego PTG. Był również członkiem Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego i Polskiego Towarzystwa Geologicznego.

Doc. dr hab. Edward Tomaszewski utrzymywał ożywione kontakty międzynarodowe, poprzez uczestnictwo w wielu kongresach i konferencjach naukowych, przede wszystkim teledetekcyjnych i geomorfologicznych, ale również limnologicznych i kartograficznych. W roku 1973 był uczestnikiem, jako jedyny Polak, pierwszej europejskiej szkoły teledetekcji w Tarbes we Francji oraz Letniej Szkoły Ekologii Karpat Wschodnich w Piatra Neamt w Rumunii. Brał udział w konferencjach Grupy Roboczej Teledetekcji programu Interkosmos: w roku 1975 w Baku i Zakatalach w Azerbejdżanie, w roku 1976 w Neubrandenburgu w NRD, w latach 1975 i 1976 w Moskwie i Kursku, w roku 1977 w Assenowgradzie w Bułgarii i w roku 1978 w Budapeszcie. Uczestniczył również w kongresach COSPAR: w roku 1975 w Warnie, w roku 1977 w Tel-Awiwie i w roku 1982 w Ottawie.

Zdobywaną wiedzę zużytkowywał on nie tylko w pracy naukowej i dydaktycznej, ale starał się ją popularyzować, wygłaszając liczne odczyty w Polskim Towarzystwie Geograficznym, w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym, Towarzystwie Wiedzy Powszechnej, Towarzystwie Urbanistów Polskich i Stowarzyszeniu Architektów RP. Współpracował naukowo z Instytutem Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Państwowym Instytutem Geologicznym, Poznańskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk i innymi. W roku 1976 prowadził wykłady z geografii w Instytucie Pedagogicznym w Wilnie, w roku 1977 miał cykl wykładów w ramach Wszechnicy PAN w Warszawie, a w roku 1978 w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich we Wrocławiu.

Pasjonowała go praca terenowa. W Poznaniu pracował pod kierunkiem prof. B. Krygowskiego nad mapą geomorfologiczną Wielkopolski, a następnie opracował kilka arkuszy mapy geomorfologicznej Polski w skali 1:50 000 (ark.: Kostrzyń, Kórnik i Poznań). Opracował również mapę geomorfologiczną delty Tygrysu. W roku 1972

był współautorem projektu Państwowej Służby Geograficznej, który był prezentowany w materiałach na II Kongres Nauki Polskiej.

Niech tych kilka uwag utrwali naszą pamięć o Edwardzie Tomaszewskim i jego działalności na niwie teledetekcji polskiej.

Klub Teledetekcji Środowiska PTG